

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Vesterbrogade 4A, 4. sal
DK 1620 København V

T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR 25 52 95 29

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø
J.nr. 25- 22331-000003

Sendt elektronisk til EU&Projekt@sgav.dk

Høringssvar vedr. Høring af bekendtgørelse om tilskud til minivådområder 2024 og 2025

Minivådområder er vores mest arealeffektive kollektive virkemiddel, der spiller en afgørende rolle i bestræbelserne på at opnå et godt vandmiljø og samtidig fortsat have en stærk dansk fødevareproduktion.

I store dele af landet er minivådområder et væsentligt virkemiddel, der udgør store dele af potentialet for at gennemføre kollektive indsatser, jf. figuren i bilag 1 fra SEGES Innovation. Det er derfor væsentligt, at kravene i tilskudsordningen medfører så få begrænsninger som muligt.

Fortsat brug for betydelige ændringer

Ansøgningsrunden til minivådområder i 2024 viste en markant stigning i antallet af ansøgninger, hvilket er glædeligt. Der er dog ingen tvivl om, at der fortsat er brug for markante justeringer, hvis der skal opnås det nødvendige træk på ordningen. I forbindelse med tidligere høringer af minivådområdeordningen har vi gentagende gange efterspurgt, at der sker en væsentlig gentænkning af centrale dele af ordningen. Særligt er stramme designkrav og regler for sanktionering med til at begrænse søgningen.

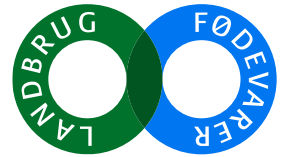
De nuværende krav til minivådområders design, hvor en relativt stor andel (ca. 80 %) skal udgøres af dybe bassiner, der vil fremstå som åbne vandflader, udgør i mange situationer en barriere for at opnå de nødvendige tilladelser. I udlandet designs konstruerede vådområder (minivådområder) typisk, så de lavvandede tilvoksede områder udgør størstedelen af arealet (ca. 80 %). Sidstnævnte har en lang række fordele, og vi opfordrer derfor igen styrelsen til at indhente mere faglig viden på området og skabe mulighed for en mere fleksibel tilgang til minivådområders design.

Vi opfordrer desuden til, at kravene til minivådområder forenkles, så der kan gennemføres projekter flere steder. Dette kunne gøres ved at fjerne nogen eller samtlige afskæringskriterierne og fremover vurdere projekterne ud fra deres omkostningseffektivitet, som det gøres for vådområder.

Vedr. ændring af minivådområdets længde:breddeforhold

I bekendtgørelsen er kravet til minivådområdets længde:breddeforhold ændret fra at skulle ligge indenfor intervallet 1:3-1:5 til at forholdet kan ligge indenfor intervallet 1:3-1:10. Ændringen indføres med tilbagevirkende kraft til også at gælde for tilsagn fra 2024. Ændringen vil medføre, at det bliver betydeligt lettere at få indpasset minivådområders på flere placeringer med hensyn til terræn og landskabselementer.

I sidste års ansøgningsrunde blev kravet om, at mindst 80 % af minivådområdets drænopland skulle udgøres af omdriftsarealer ændret til at dette skulle være landbrugsarealer. Dette har medført at væsentligt flere projekter lever op til kravene.

Vi vil gerne anerkende styrelsen for disse justeringer, og håber, at de vil være med til at sikre en fortsat fremgang i antallet af ansøgninger til ordningen.

Vedr. strandbeskyttelseslinjen

Flere af de potentielle placeringer af minivådområder er inden for strandbeskyttelseslinjen. Skal det fulde potentiale af minivådområde-virkemidlet udnyttes, er det vigtigt, at disse potentielle placeringer kan benyttes, uden at lodsejer skal bruge flere år på at vente på myndighedernes håndtering af ansøgningerne og efterfølgende tidskrævende klagesager. Flere af vores medlemmer oplever desværre, at Kystdirektoratet har en meget restriktiv praksis på dette område. Vores juridiske afdeling har kørt flere klagesager hos Miljø- og Fødevarerklagenævnet ift. etablering af minivådområder inden for strandbeskyttelseslinjen, og har fået medhold i flere sager, hvor Kystdirektoratet oprindeligt har meddelt afslag. Vi opfordrer på denne baggrund SGAV til at indgå i en dialog med Kystdirektoratet med henblik på at sikre en langt hurtigere og mindre restriktiv behandling af ansøgninger om minivådområder inden for strandbeskyttelseslinjen.

Vedr. placeringen af ansøgningsrunder i 2026

Ifølge Aftale om et Grønt Danmark skal der medio 2026 gøres status over antallet af tilsagn for en række ordninger, herunder minivådområdeordningen, for at kunne fastlægge markreguleringen for 2027. Det er i den forbindelse helt afgørende, at ansøgningsrunden i 2026 placeres så tilstrækkeligt tidligt, at de indkomne ansøgninger kan nå at blive behandlet tids nok til at tælle med i denne status.

Vi er derfor positive overfor Styrelsens melding på dialogmøde den 4/3 2025, hvor det blev nævnt, at man forventer at gennemføre to ansøgningsrunder i 2026, hvoraf den første forventes at ligge primo 2026.

Krav om etablering af lermembran

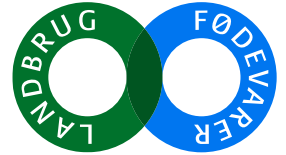
Der er i bekendtgørelsens bilag 3 stillet krav om, at minivådområdets bund skal være lavpermeabel. Hvis der ikke er tilstrækkeligt lerindhold i den naturligt forekommende jord, skal der etableres en lermembran og foreligge billeder af anlægsarbejdet. Usikkerheden om behovet for etablering af en lermembran og de medfølgende omkostninger gør ifølge SEGES Innovation, at lodsejere på sandede jorde afholder sig fra at arbejde videre med deres projektmuligheder.

Standardomkostningerne i tilskudsordningen er generelt for lave til at kunne dække omkostningerne, hvis der skal købes, transporteres og udlægges lerjord i minivådområdet. Pga. usikkerheden om dette krav arbejdes der reelt ikke med etablering af minivådområder i halvdelen af Danmarks areal – de arealer, der i minivådområdekort 2025 betegnes som potentielt egnede arealer. I tillæg til dette stilles der på disse arealer krav om udtagning af drænvandsprøver i et år forud for ansøgning, som øger det tidsmæssige forbrug til forbundet med disse projekter.

I udlandet stilles der generelt ikke krav om etablering af lermembran eller øvrig sikring af lavpermeabel bund i konstruerede vådområder. Fjernelse af kravet om etablering af en lavpermeabel bund ville øge mulighederne for at lave minivådområder i en større del af landet.

Koordinering af minivådområdets placering i forhold til vådområder og lavbundsområder

For at kunne søge tilskud til minivådområder, er der krav om, at der ikke vil kunne gennemføres et vådområde- eller lavbundsprojekt på det samme areal. Vådområde- og lavbundsprojekter har altså fortrinsret i forhold til minivådområder.

I forbindelse med etableringen af et minivådområde skal ansøger indhente en vurdering fra kommunen på, om et minivådområde, der ligger i vandløbsoplandet til et vådområde- eller lavbundsprojekt, vil reducere effekten af det pågældende vådområde- eller lavbundsprojekt ved at minivådområdet fjerner næringsstoffer, hvoraf en del ellers var fjernet i vådområde- eller lavbundsprojektet.

Eftersom der skal etableres kollektive virkemidler i stort omfang for at nå vandmiljømålene, vil der uundgåeligt opstå overlappende effekt imellem fx skovrejsning, ekstensivering og efterafgrøder på dyrkningsfladen og minivådområder, vådområder og lavbundsprojekter langs vandløbssystemerne.

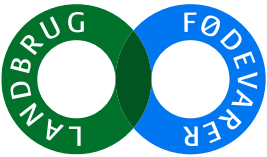
For ikke at spænde ben for en del af den påkrævede indsats, foreslås det, at der gives mulighed for en grad af fleksibilitet ift. overlappende effekt på koordineringsblanketten for minivådområder, så små overlap ikke medfører, at minivådområder må opgives.

Med venlig hilsen

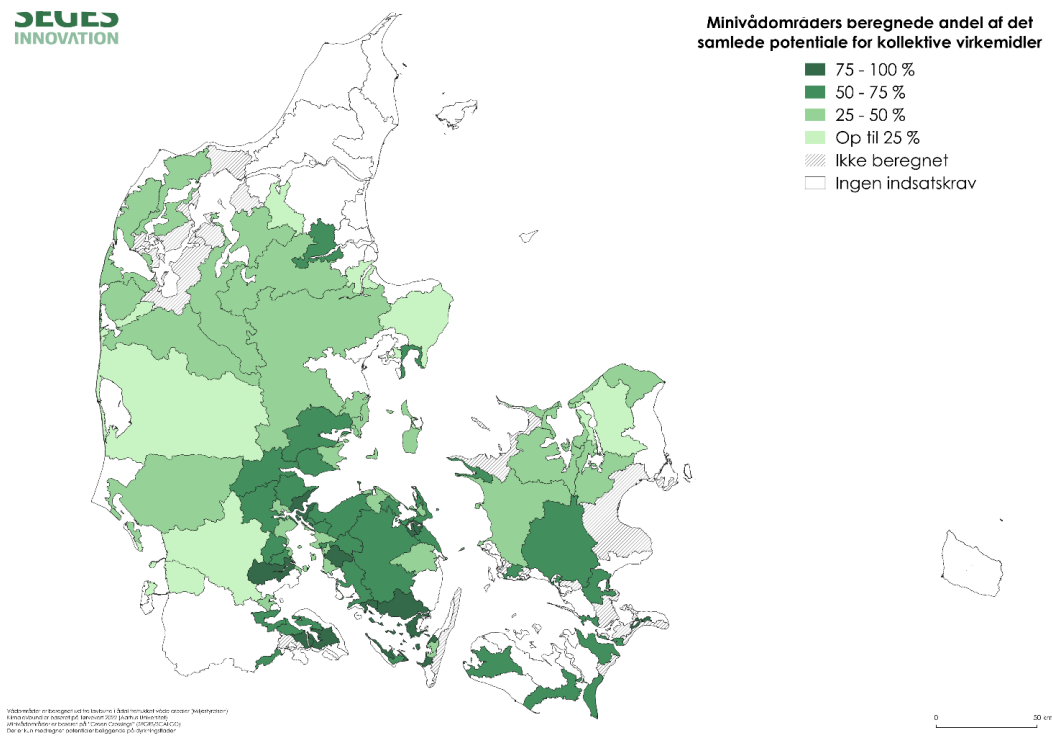
Mikael Strandbygaard
Chefkonsulent

Trepartsimplementering

M +45 2857 6901
E mist@lf.dk

Bilag 1: Minivådområders beregnede andel af det samlede potentiale for kollektive virkemidler

Høringssvar på ”Høring over udkast til bekendtgørelse om tilskud til minivådområder 2024 og 2025”

Fredericia 11. marts 2025

Tak for muligheden for at komme med høringssvar på: ”Høring over udkast til bekendtgørelse om tilskud til minivådområder 2024 og 2025”, Jeres J.nr. 25-22331-000003 (link: <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/69673>).

Hermed vores bemærkninger.

Opsummering

Vi udtrykker samlet bekymring for en række uklarheder og risici i bekendtgørelsen om tilskud til minivådområder.

Først er der den væsentlige usikkerhed, fordi det ikke er fastlagt, om støtten skal baseres på den oprindeligt forventede N-reduktion eller på de endelige, målte resultater. Denne uklarhed medfører en betydelig økonomisk usikkerhed for lodsejerne, idet en lavere målte effekt kan resultere i nedsættelse eller endda tilbagebetaling af tilskud.

Yderligere er vi bekymrede over, at projektet påbegyndes på ansøgerens egen regning og risiko, hvilket betyder, at en offentlig regnefejl potentielt kan efterlade lodsejeren med en uforudset økonomisk byrde.

Endvidere stiller de kritiske krav i §10, stk. 5 og 6 – herunder minimumskrav til nitratkvælstofindhold og en forudsat N-reduktion på 300 kg N pr. ha anlægsareal efter etableringen – spørgsmålstejn ved, om mange anlæg reelt vil kunne opnå støtte. Dette især, da disse krav ikke altid stemmer overens med de forventninger der gives lodsejerne, når der informeres om mulighederne ved kommunale informationsmøder.

Desuden er vi opmærksomme på, at de fastsatte kompensationssatser skal harmonere med EU-støttere reglerne, så lodsejerne ikke pålægges risiko for et økonomisk tab, hvis der er modstridende regler.

Endelig er det uklart, hvordan risikoen for efterfølgende nedsættelse af tilskud skal vurderes, og hvem der bærer ansvaret, hvis de målte resultater ikke lever op til de oprindelige beregninger, hvilket kan betyde, at lodsejere uventet skal dække et underskud.

Samlet set er der behov for en præcisering, der sikrer retssikkerhed, forudsigelighed og en rimelig ansvarsfordeling for alle involverede parter.

Uklart beregningsgrundlag for støtten

Vi er bekymrede over den uklarhed, der er knyttet til beregningsgrundlaget for støtten til minivådområderne. Det fremgår ikke entydigt, om støtten skal baseres på den oprindeligt udregnede, forventede reduktion af kvælstofudledningen, eller om den skal justeres ud fra de faktiske, målte resultater, når anlægget er i drift. Denne uklarhed medfører en betydelig usikkerhed for de enkelte lodsejere, da en efterfølgende lavere målt effekt kan medføre, at støtten enten nedsættes eller i værste fald trækkes helt tilbage. Det betyder, at en lodsejer, der har påbegyndt projektet på baggrund af de oprindelige beregninger, risikerer at stå med en økonomisk byrde, hvis de faktiske resultater ikke lever op til de forventede niveauer.

Denne situation skaber en række udfordringer. For det første undermineres den økonomiske sikkerhed for lodsejerne, idet de kan blive tvunget til at tilbagebetale ydelser, som allerede er udbetalt, eller opleve en økonomisk nedjustering af den støtte, de har regnet med at modtage. For det andet reducerer den usikkerhed, som følger med, incitamentet til at investere i minivådområder, da den økonomiske risiko bliver uforudsigelig. Uden en klar og entydig fastlæggelse af, hvilken målemetode og hvilken periode der ligger til grund for støtten, bliver det vanskeligt for både myndigheder og lodsejere at forudse de endelige konsekvenser af projektets implementering.

Vi mener, at der er et akut behov for at præcisere, om støtten udelukkende skal baseres på de oprindelige estimater, eller om den endelige, målte effekt skal være afgørende for støtteudbetalingen – og i så fald under hvilke betingelser eventuelle justeringer skal ske. En sådan præcisering vil ikke blot øge den retssikkerhed og forudsigelighed, som alle parter har behov for, men også sikre, at de berørte lodsejere ikke uforvarende bliver pålagt en økonomisk risiko, der følger af eventuelle uoverensstemmelser mellem de oprindelige beregninger og de faktiske resultater.

Risiko for økonomisk ansvar for lodsejeren

Vi er dybt bekymrede over den økonomiske risiko, som de enkelte lodsejere pålægges i forbindelse med etableringen af minivådområder. I henhold til bekendtgørelsen påbegyndes projektet på ansøgerens egen regning og risiko, og hvis de efterfølgende målinger ikke bekræfter den forventede effekt, kan den opnåede tilskudsudbetaling blive reduceret eller endda kræves tilbagebetalt. Denne formulering rejser et centralt spørgsmål om, hvorvidt en eventuel offentlig regnefejl – en fejl, som lodsejeren ikke har kontrol over – kan efterlade den enkelte med en betydelig økonomisk byrde. Det er vores opfattelse, at det er uacceptabelt, at risikoen for en beregningsmæssig unøjagtighed skal overføres til lodsejerne, og vi opfordrer til, at der etableres en klarere og mere retfærdig ansvarsfordeling, som sikrer, at en eventuel regnefejl ikke resulterer i uventede økonomiske konsekvenser for den enkelte.

Vi finder det problematisk, at det ikke fremgår af bekendtgørelsen, at lodsejeren kan få fordel af en minivådområdes reduktionseffekt i forhold til en fremtidig kvælstofregulering på dyrkningsfladen. Det bør fremgå af bekendtgørelsen. Vi forventer dermed at lodsejerne oplyses om alle forhold i forbindelse med informationsmøderne iht. vejledningspligten.

Kritiske krav i §10, stk. 5 og 6

Vi er dybt bekymrede over de fastsatte krav i §10, stk. 5 og 6, idet disse kritiske betingelser risikerer at udelukke et betydeligt antal anlæg fra at opnå støtte. Kravet om, at drænsystemets vand skal indeholde et minimum af 4 mg nitratkvælstof pr. liter, samt at drænoplandet skal afgrænses, så projektet opnår en gennemsnitlig effekt på mindst 300 kg N pr. ha anlægsareal, medfører, at mange projekter måske ikke vil kunne opfylde støtteberettigelsen. Dette er særligt problematisk, når man sammenholder de krav, der præsenteres i bekendtgørelsen, med de forventninger, der tidligere er blevet givet til lodsejerne på informationsmøder i kommunerne. Der opstår således en betydelig diskrepans mellem de praktiske forudsætninger for etableringen af minivådområder og de støtteberettigede kriterier, hvilket kan medføre, at projekter, som i princippet ville kunne bidrage til den grønne udvikling, afvises som støtteberettigede. Vi mener derfor, at disse krav bør revurderes for at sikre, at de i tilstrækkelig grad afspejler de lokale forhold og de reelle potentialer for N-reduktion, uden at de uforholdsmæssigt begrænser antallet af støtteberettigede projekter.

Sammenhængen mellem tilskud og EU-regulering

Vi er bekymrede over sammenhængen mellem de fastsatte årlige kompensationssatser og de EU-støtteregele, som ligger til grund for ordningen. De satser, der er angivet – eksempelvis 3.500 kr. pr. ha – skal nøje ses i lyset af Kommissionens forordning (EU) nr. 1408/2013, og vi stiller spørgsmål ved, om de fastsatte kompensationsbeløb kan komme i konflikt med tidligere modtaget EU-støtte. Denne problematik rejser yderligere bekymring, idet det ikke fremgår, at den maksimale kompensation er fastlagt på en måde, der sikrer, at lodsejerne ikke pålægges risiko for et fremtidig tab. Vi ser en risiko for, at lodsejere kan ende med en situation, hvor de bliver økonomisk dårligt stillet, hvis den fastsatte kompensation kolliderer med EU-reguleringen. Det er afgørende, at beregningen af kompensationen tager højde for de samlede støttebeløb og sikrer en retfærdig og forudsigelig økonomisk ramme, således at ingen lodsejer kommer til at bære en urimelig økonomisk byrde på baggrund af modstridende regler. Vi opfordrer derfor til, at der foretages en grundig vurdering af, hvordan de fastsatte kompensationssatser harmonerer med EU-retten.

Konsekvenser af efterfølgende nedsættelse af tilskud

Vi er dybt bekymrede over de konsekvenser, som § 19 rejser, idet den fastslår, at tilskuddet kan nedsættes, hvis de opstillede støtteberettigelseskriterier ikke opfyldes. Det er imidlertid uklart, hvilken konkret metode der skal anvendes til at foretage denne vurdering, og hvem der i sidste ende skal bære risikoen, hvis den målte effekt afviger fra de oprindelige forventninger. Denne uklarhed kan skabe en situation, hvor en ansøger, der har påbegyndt projektet på baggrund af de oprindelige beregninger, efterfølgende bliver forpligtet til at dække et underskud, hvis de faktiske målinger viser en lavere N-reduktion end forventet. Det er afgørende for både retssikkerheden og forudsigeligheden i ordningen, at proceduren for vurderingen af den faktiske effekt tydeliggøres, og at ansvarsfordelingen ved eventuelle misforhold mellem de forventede og de målte resultater præciseres. Uden en sådan klarlægning risikerer lodsejerne at blive økonomisk belastet på en urimelig måde, hvilket underminerer tilliden til støttesystemet og kan hæmme udbredelsen af minivådområder.

Med venlig hilsen

pva Bæredygtigt Landbrug

Anne Smet Andersen

Faglige Specialist